

передбачає його активну свідому, творчу діяльність, етапи якої можуть бути такими:

- пізнання себе і суспільства;
- визначення сенсів, цінностей і форм життєдіяльності, засобів її здійснення, можливих перспектив, критеріїв успішності;
- діяльність в конкретних ситуаціях спілкування, учіння;
- корекція стратегій індивідуальної поведінки і учіння;
- формування індивідуальних і соціальних сенсів життєдіяльності, становлення здатності здійснювати екзистенціальний вибір.

Список використаних джерел:

1. Кудрявцев Т.В., Сухарев А.В. Влияние характерологических особенностей личности на динамику профессионального самоопределения // Вопросы психологии. – 1985. – № 1. – С. 86-93.
2. Шустова И.Ю. Педагогическая поддержка самоопределения старшеклассников посредством самоанализа // Классный руководитель. – 2000. – № 3. – С. 113-117.

Левицька Н.В.

викладач,

Хмельницький національний університет

АКРЕДИТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ПРОГРАМ В УНІВЕРСИТЕТАХ НІМЕЧЧИНИ

У зв'язку з реформуванням системи вищої освіти Німеччини та внесеним поправкам в Рамковий закон по вищу школу 1998-99 рр. вищі навчальні заклади отримали більше автономії. Якщо раніше державне управління вищою освітою було націлене на створення єдиної університетської моделі з однаковими умовами для наукових досліджень, викладання, навчання та підвищення кваліфікації, то сьогодні державна освітня політика спрямована на диференціацію та конкуренцію між автономними вищими навчальними закладами.

Відтак, у держави не має можливості безпосередньо втручатися в справи університету, якщо, звичайно, не порушується чинне законодавство. З підписанням Болонської декларації Німеччина взяла на себе зобов'язання створити до 2010 року єдиний з європейським простір вищої освіти, в якому студенти, викладачі та науковці мають можливість необмеженої мобільності та тісної співпраці. На державному рівні відповідальність за реалізацію реформ згідно цілей Болонського процесу покладено на Робочу групу, до складу якої входять представники

Федерального міністерства освіти та науки, Постійної конференції міністрів освіти і культури земель, Конференції німецьких ректорів, німецької служби академічних обмінів. До її завдань належить надання пропозицій, рекомендацій та консультацій, послуг та забезпечення проведення заходів щодо підтримки вищих навчальних закладів, Німецької акредитаційної ради, Національної асоціації студентських рад [1, с. 25].

2002 року були внесені поправки в Рамковий закон про вищу освіту, які стосувалися набору персоналу, вимог до професорсько-викладацького складу та які стали поштовхом для впровадження реформ в системі вищої освіти

До підписання Болонської декларації в університетах Німеччини існували лише такі вчені ступені як магістр (Magister) та диплом (Diplom), що завершувалися написанням магістерської або дипломної роботи. Магістр означав більш широкий профіль (як правило, у гуманітарних науках) з головним та кількома побічними предметами. Наприклад: магістр філософії (головний предмет), педагогіки та історії. Інженерні та економічні факультети присвоювали так званий «дипломний» ступінь [2].

У рамках цієї моделі навчання згідно зі стандартними термінами навчання (нім. Regelstudienzeiten) навчання як в Uni, так і в FH поділялося на два етапи: базове (нім. Grundstudium) та основне (нім. Hauptstudium). Базове навчання тривало чотири семестри й закінчувалося перехідним іспитом (нім. Vordiplom).

У результаті приєднання Німеччини до Болонського процесу ВНЗ відмовилося від традиційного розподілу навчання на вищезгадані етапи та перейшло до двоступеневої системи освіти і модульної системи навчання, тому що, як відомо, основним завданням у європейській реконструкції вищої освіти є введення ступенів – бакалавр і магістр. У зв'язку з цим 21 січня 2000 року Наукова Рада Німеччини розробила рекомендації щодо впровадження нової двоступеневої системи освіти бакалавр-мастер у вищих навчальних закладах країни. Так у січні 2002 року були опубліковані рекомендації щодо її впровадження у вищих професійних навчальних закладах Німеччини [5, с. 2].

Постійна конференція міністрів освіти та культури прийняла рішення щодо академічної класифікації нових ступенів та випустила «10 тез про введення ступенів бакалавра та мастера в Німеччині», у яких говорилось про двоступеневу систему навчання, самостійність, професійність та профільні типи бакалаврських та магістерських програм, послідовну та непослідовну систему навчання, середню тривалість цих програм [4, с. 262].

У Німеччині Болонський процес був використаний не лише для впровадження двоступеневої системи освіти за міжнародними

стандартами та покращення мобільності студентів шляхом введення ECTS, а й як можливість здійснити найбільші реформи в освіті з часів другої світової війни, ключовим елементом яких стало впровадження процесу акредитації нових бакалаврських і магістерських освітніх програм за американською моделлю. Слід зазначити, що акредитація на федеральному рівні до впровадження Болонського процесу у Німеччині була відсутня – державні ВНЗ отримували акредитацію автоматично. Акредитація недержавних вищих навчальних закладів здійснювалася міністерством освіти кожної федеральної землі відповідно до їхнього регіонального законодавства про акредитацію. Введення нової двоступеневої системи освіти стало поштовхом для здійснення моніторингу вищої освіти на федеральному рівні. У Німеччині освітні бакалаврські та магістерські програми повинні бути акредитовані відповідно до постанови Конференції міністрів освіти і культури земель у Федеративній Республіці Німеччина (Kultusministerkonferenz або КМК), яка була заснована у 1948 р. згідно угоди між землями Федеративної Республіки Німеччини. До її основних обов'язків належить забезпечення розвитку якості та наступності в системі вищої освіти.

Фонд з акредитації освітніх програм в Німеччині або Національна акредитаційна Рада були створені внаслідок резолюції КМК 15 жовтня 2004 р. Рада з акредитації встановлює принципи і критерії для акредитації освітніх програм усіх рівнів, що здійснюють вісім сертифікованих агенцій. Крім того, до завдань акредитаційної Ради належить контроль та акредитація агенцій, які в свою чергу акредитують освітні програми. В разі успішної акредитації, агенції та акредитовані ними освітні програми отримують знак якості акредитаційної Ради.

Акредитація освітніх програм підготовки перекладачів входить до компетенції таких акредитаційних агенцій як агенція з оцінки якості та акредитації освітніх спеціальностей (AQAS), центральна агенція з оцінки якості та акредитації ВНЗ в Ганновері (ZEvA), інститут з акредитації, сертифікації та оцінки якості (ACQUIN). Університети мають право обирати агенцію на свій розсуд і мусять самостійно оплачувати послуги агенції. Приводом ініціювання процесу акредитації університетом є наступні передумови:

- створення нової освітньої програми;
- доповнення існуючої програми істотними змінами;
- закінчення терміну акредитації вже існуючої і акредитованої освітньої програми.

Процедура акредитації освітньої програми розпочинається за рік до її впровадження 1 лютого або 15 липня кожного року. На першому етапі університет, який подає заявку на акредитацію освітньої програми, мусить провести самостійну атестацію освітньої програми відповідно до вимог акредитаційної агенції. Атестаційна документація містить

інформацію про інтелектуальний потенціал, науково-технічну базу, опис освітньої програми (цілі, освітньо-кваліфікаційний рівень, основна структура), довідник з модулів (огляд всіх модулів освітньої програми). Комісія ВНЗ, що здійснює оцінку, звертає увагу також на результати анкетування студентів, що стає одним із основних показників при проведенні атестації даної освітньої програми. Зовнішня оцінка освітньої програми здійснюється групою експертів, яка створюється акредитаційною агенцією і яка, як правило, складається з професорів і студентів з інших вузів, а також із представників професійної практики і представника агентства. Група рецензентів створює на основі самостійної атестації і 2-денного перебування в вузі, під час якого ведуться бесіди з керівництвом університету, розробниками освітніх програм, студентами та викладачами, а також з іншими представниками вузу, звіт про освітню програму.

У звіті подаються рекомендації щодо акредитації, відмови в акредитації або щодо акредитації з умовою виконання певних умов. Ознайомлюючись з даним звітом, керівництво університету може зробити власні зауваження. На основі звіту рецензентів та зауважень університету акредитаційна комісія агенції приймає рішення.

Якщо це рішення прийняте на користь акредитації «без умов» або з умовою виконання певних вимог протягом встановленого терміну, то освітня програма вважається акредитованою. Якщо освітня програма акредитується вперше, то термін акредитації триває 5 років, якщо переакредитується – 7 років. Третій випадок – відмова в акредитації, є надзвичайно рідкісним. Крім того, є можливість призупинення процедури акредитації на максимальний період 18 місяців, щоб університет міг врахувати зауваження, внести суттєві зміни, виправити недоліки освітньої програми протягом цього періоду та згодом подати заявку на акредитацію ще раз. Весь процес акредитації освітніх програм (від подання документації самостійної атестації до рішення щодо акредитації) триває, як правило, протягом 6-9 місяців. Акредитація передбачає видачу сертифіката, який підтверджує відповідність певним стандартам якості [3].

Список використаних джерел:

1. Абашкіна Н.В. Принципи розвитку професійної освіти в Німеччині. – К.: Вища школа, 1998. – 207 с.
2. Образовательные реформы в Германии. Режим доступу: http://www/refobr.ru/writable/docs/Obrazovatelnye_reformy_v_Germanii.doc
3. Akkreditierung von Akkreditierungsagenturen und Akkreditierung von Studiengängen mit den Abschlüssen Bachelor/Bakkalaureus und Master/ Magister, Mindeststandards und Kriterien, Beschluss des Akkreditierungsrates [Електронний

ресурс]. – 2005. – Режим доступу до ресурсу: [//www.akkreditierungsrat.de/b_kriterien.htm](http://www.akkreditierungsrat.de/b_kriterien.htm).

4. Lüthje J. Aktivierendes Wissenschaftsmanagement, in: Simon, Dagmar/Knie, Andreas/Hornbostel, Stefan (Hrsg.) / Jürgen Lüthje. – Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2010. – 279 с.

5. Maassen T. Oliver. Die Bologna-Revolution. Auswirkungen der Hochschulreform in Deutschland./ Oliver T. Maassen.– Frankfurt am Main, 2004.

Літвінова В.Ю.

здобувач;

Дзундза А.І.

*доктор педагогічних наук, професор,
Донецький національний університет*

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ЗАСОБАМИ ЦІКАВИХ ЗАВДАНЬ

У даній статті досліджується вплив цікавих завдань на формування пізнавального інтересу в учнів на уроках математики. Доводиться, що пізнавальний інтерес впливає позитивно не тільки на процес і результат діяльності, а й на такі компоненти емоційно-почуттєвої сфери як настрої, почуття, самооцінку, тривожність. Відбувається розвиток пізнавального інтересу до математики, за якого дитина долучається до процесу самостійного пошуку і відкриття нових знань, вирішує завдання проблемного характеру у перебігу роботи з цікавим матеріалом.

Математика є однією з найскладніших шкільних дисциплін і викликає труднощі і страх у багатьох учнів. Математика продовжує залишатися найбільш трудомістким навчальним предметом у школі. Вивчити і засвоїти курс математики без зусиль і посидючості не можна. Посидючість залежить від гарного настрою учня, зацікавленості, яка виникає завдяки пізнавальному інтересу. А пізнавальний інтерес можна розвивати за допомогою вирішення цікавих завдань.

Особливістю цікавої математики є те, що вона насичена завданнями, головоломками, питаннями і проблемами, вона будить допитливість, залучає учня до співпраці з учителем на уроці.

Учням цікаво тоді, коли багато наочності. Цікаво, якщо вчитель використовує не тільки матеріал підручника, за яким займаються діти, а й цікавий матеріал, який викликає у дитини почуття цікавості, захоплення від розв'язання завдань, почуття гордості собою.

Мотивація пізнавальної діяльності учнів на уроці, вплив на їх емоційно-почуттєву сферу досягається за рахунок опори на життєвий